

ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี

นางวฒนา ลววรรณทรย

004194

ศูนย์วทยาทรพยากร

วทยาณพณวนี้ วนลวณหนวของการศวษาตามหลักสวตรปรณญาครุศาสตรมหาบวษทต

ภาคววษาประถมศวษา

บวษทตวทยาสย ลพาลงกรณมหาวทยาสย

พ.ศ. 2524

i 17272981

PROBLEMS OF THE ACADEMIC ADMINISTRATION
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE AUSPICES
OF SAKON NAKHON PROVINCIAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION

MRS. WATANA SUWANNATRAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี

ชื่อผู้ผลิต   นางวัฒนา สุวรรณไตรย์

ภาควิชา   ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. น้อมศรี เคท

ปีการศึกษา   2524

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาตามสภาพความแตกต่างของขนาดของโรงเรียน และประสพการณ์ในการเป็นครูใหญ่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปใช้กับตัวอย่างประชากรคือครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี จำนวน 165 คน ได้รับแบบสอบถามคืนร้อยละ 100 เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ จำนวน 163 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.78 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างแล้วทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบของนิวแมนเคิลส์ (Newman Keuls Test) และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสพการณ์แตกต่างกันโดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่มีปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อวิเคราะห์ปัญหาในแต่ละด้าน ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่มีปัญหามากที่สุด เรื่องงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานวิชาการไม่เพียงพอ และทางราชการแจกหนังสือเรียนล่าช้าทำให้เกิดปัญหาการเรียนการสอน ส่วนเรื่องที่เป็นปัญหาน้อยได้แก่ เรื่องการคัดครูสอนประจำชั้นหรือสอนประจำวิชายังไม่เหมาะสม และสภาพของชุมชนไม่อำนวยความสะดวกให้โรงเรียนเข้าร่วมในกิจกรรมส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาเห็นว่ามีความเป็นปัญหาในระดับมากและปานกลาง

2. ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวม 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการบริหารที่สนับสนุนงานวิชาการ ด้านการคัดครูเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการคัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ส่วนด้านหลักสูตร และเอกสารหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3. ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูใหญ่ต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านอื่น ๆ นั้นมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

4. อุปสรรคที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุน ขาดแคลนครู และนักเรียนส่วนใหญ่ยากจน ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Problems of the Academic Administration in
                          Elementary Schools Under the Auspices of Sakon
                          Nakhon Provincial Administrative Organization
Name   Mrs. Watana Suwannatrai
Thesis Advisor   Dr. Normsri Cate
Department   Elementary Education
Academic Year   1981

ABSTRACT

Purposes

1. To study the problems of the academic administration of the elementary school principals under the Auspices of Sakon Nakhon Provincial Administrative Organization.

2. To compare the problems of the academic administration of the elementary school principals according to the school sizes and the experiences in being principals.

Procedure

The questionnaires were sent to 165 elementary school principals under the Auspices of Sakon Nakhon Provincial Administrative Organization. One hundred percents of the questionnaires

๘

were returned, but 98.78% were completed. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, one-way analysis of variance, Newman-Keuls test and t-test.

Findings.

1. Generally, the elementary school principals viewed that the the problems of the administration of the academic affairs were moderate. They considered that inadequacy of budget for academic affairs and the delay of sending textbooks from the official authority were the major problems in academic administration.

2. There were significant differences at the .05 level among the problems of the principals of the elementary schools which differed in sizes on four topics namely : the process of academic administration, learning-teaching activities, instructional supervision and extra curriculum activities. There were no significant differences on the other two topics as the management of curricula and curriculum materials, and measurement and evaluation.

3. There were significant differences at the .05 level between the problems of the elementary school principals whose experiences in being principals were different, on the topic of instructional supervision.

4. The major difficulties of the academic administration were ranked as followed : lack of budget for supplying academic affairs, inadequacy of teachers, and economical problems of the parents.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือของ อาจารย์ ดร. น้อมศรี เคท อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ เอาใจใส่แก้ไขข้อบกพร่องโดยใกล้ชิดมาโดยตลอด รวมทั้ง คำสั่งตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร. กิตินา แยมมณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณิ ศิริโชติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ ดร. ทองคุณ หงษ์พันธุ์ อธิการวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อาจารย์โกศล โกมินทรชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียนโคกศรีสุพรรณ และอาจารย์นิทัศน์ เล่นอพิทักษ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนท่าแร่วิทยา ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือวิจัย และขอขอบพระคุณครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสกลนคร ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์อัศนี แลงวงศ์ ที่ช่วยเป็นธุระในเรื่องการสัตพิมพ์ และอาจารย์ไพสิตร เมืองแทน ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณบุษะ สุวรรณไตรย์ ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ย่อมมอบเพื่อรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ ทุกท่าน

วิไลมา สุวรรณไตรย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย	9
สมมติฐานการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
ความจำกัดของการวิจัย	10
/วิธีดำเนินการวิจัย	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	12
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การบริหารการศึกษา	13
การบริหารงานวิชาการ	17
กระบวนการบริหารงานวิชาการ	20
หลักสูตรและเอกสารหลักสูตร	23

บทที่	หน้า
การคัดการ เรียบการ ล่น	28
การวัดและประเมินผลการศึกษา	32
การนิเทศการศึกษา	39
การคัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	44
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
งานวิจัยที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา	47
งานวิจัยเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา	49
งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
/ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	56
/ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
/ การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
/ การวิเคราะห์ข้อมูล	58
/ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์	65
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	108
สรุปผลการวิจัย	110
อภิปรายผลการวิจัย	113
ข้อเสนอแนะ	122
บรรณานุกรม	124
ภาคผนวก	132
ประวัติผู้เขียน	165

ตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนครูใหญ่แยกตามอายุ	67
2. จำนวนครูใหญ่แยกตามประสบการณ์ในการเป็นครูใหญ่	68
3. จำนวนครูใหญ่แยกตามวุฒิ	69
4. จำนวนครูใหญ่แยกตามความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสอน	70
5. จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน	71
6. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านกระบวนการบริหารที่สนับสนุนงานวิชาการ	73
7. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร	75
8. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน	77
9. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	79
10. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา	81
11. ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	83
12. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหาการบริหารงานวิชาการด้าน กระบวนการบริหารงานวิชาการ	85
13. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ	86
14. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร	87
15. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	88
16. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	89

ตารางที่

หน้า

17.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัด และประเมินผลการศึกษา	91
18.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	92
19.	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	93
20.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	95
21.	ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	96
22.	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านกระบวนการบริหาร ที่สนับสนุนงานวิชาการ	97
23.	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร และเอกสารหลักสูตร	98
24.	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดการเรียน การสอน	99
25.	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษา	100
26.	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	101
27.	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร	102
28.	จำนวนครูใหญ่ที่เห็นว่าอุปสรรคเหล่านี้เป็นอุปสรรคอันดับหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหา การบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา	103

ตารางที่	หน้า
29. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านกระบวนการบริหารที่สนับสนุนงานวิชาการ	150
30. . สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร	152
31. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน	153
32. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา	154
33. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา	156
34. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	158

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย